

De Vlaamse “statutaire ambtenaar”: de laatste der Mohikanen?

Bij het schrijven van dit artikel werden wij gevat door een informeel overleg op kabinetsniveau (Somers) omtrent “het dossier contractualisering”. Inhoudelijk hebben we nog maar één gespreksessie van – zegge en schrijve – twee uur achter de rug. Er waren oorspronkelijk nog twee sessies – in totaal vier en een half uur – voorzien, maar het was ook voor het kabinet van de minister van ambtenarenzaken duidelijk dat dit onvoldoende zou zijn. Er werden nog een tweetal sessies van enkele uren toegevoegd. Maar... daarna blijft het nog altijd de bedoeling dat een voorstel van besluit voorgelegd wordt aan de Vlaamse regering. Dit zou al zeer snel gebeuren, namelijk op de ministerraad van 3 april, ongeveer het ogenblik waarop u deze regels leest. Het kabinet Somers zal proberen dit vrij “open” te houden zodat er formele onderhandelingen mogelijk zijn die niet binnen de termijn van dertig dagen beëindigd moeten worden. Maar hoe dan ook weten we nu al dat het niet de bedoeling is dit eindeloos te laten aanslepen: de Vlaamse Regering is vast van plan hier “snel” mee te gaan.... En bovendien moeten de regeringspartners mee willen. Dan weten we al dat dit een moeilijke wordt.

Waar gaat het over?

Zoals in het verleden al meermaals gezegd, voorziet het regeerakkoord volgende bepaling: *“De Vlaamse regering wenst in overleg met de vakorganisaties af te stappen van de eenzijdige benoeming en verder te evolueren naar één juridische vorm van tewerkstelling, nl. deze op basis van een arbeidsovereenkomst. Er zal hieromtrent een voorstel worden uitgewerkt dat onderhandeld wordt op Sectorcomité XVIII zodat de Vlaamse regering nadien een finale beslissing terzake kan nemen.”*

Het was – en is – duidelijk dat de regering de afschaffing van de vaste benoeming voorziet. En op de domeinen zoals verloning, ziekteregeling, pensioen en ontslag wil ze eveneens zeer grote veranderingen doorvoeren. Dit zijn hun zogenaamde **“vijf sporen”**.

Het stuk – een PowerPoint-presentatie die we aan de vooravond van het informele overleg kregen en waarin een aantal stellingen zijn opgenomen waar men “ons gedacht” wil over weten – spreekt boekdelen:

- de vaste benoeming wordt de facto afgeschaft en vervangen door de contractuele tewerkstelling. Dat het niet enkel de bedoeling is zich te richten tot nieuwe aanwervingen werd duidelijk in de loop van de vergadering. Men liet niet “het achterste van de tong” zien, maar op onze vraag of het brein van de regering dacht aan een uitdoving van het statuut voor de huidige vastbenoemde ambtenaar op een termijn van x aantal jaar (waar x voor 5 à 10 jaar staat), werd bevestigend geantwoord. (En eigenlijk willen sommige partners wellicht liefst een “De Lijn-scenario” waarbij alle statutair benoemden met één pennentrek contractueel worden.)

Het gaat – in een scenario waarin toch een “overgangsperiode” voor statutairen voorzien is – zelfs verder: bij elke “personeelsbeweging” zal de statutaire ambtenaar zijn statuut verliezen en contractueel worden. Ook hier vroegen we duidelijkheid: onder “personeelsbeweging” verstaat men niet alleen de vrijwillige bevordering of overgang naar een andere functie, maar ook de – gedwongen – inkantelingen van de éne entiteit in een andere wordt momenteel gezien als een “personeelsbeweging” waarbij de vaste benoeming dus zou verloren worden!

Als ACOD hebben we in deze informele ronde al duidelijk laten weten dat wat nu in de gedachtengang van deze regering zit, voorsnog totaal onaanvaardbaar is voor ons: we blijven het principe van de statutaire benoeming verdedigen.

Ter aanvulling en informatief vroegen we nog of de contractuele benoeming voor iedereen die wordt geworven, zou gelden. Het antwoord was: "in principe" wel. Wat dit principe inhoudt, zal nog verduidelijkt moeten worden....

De andere vier pijlers kwamen voorlopig niet of zeer oppervlakkig aan bod, maar ook daar is er reden voor serieuze ongerustheid:

- de verloning wordt helemaal hervormd waarbij men vooral oog heeft voor de "functiezwaarte", "vergelijking met de arbeidsmarkt" en – niet in het minst – "prestatiebeloning in plaats van anciënniteit".
Het plan is de 13,9 miljoen van het sectoraal akkoord 2017-2019 volledig te besteden aan deze verloningsvorm waarbij men de vrijheid zou geven aan de leidend ambtenaren: dit zou deze toe laten "beloningsknelpunten" in hun entiteit aan te pakken....
Het begrip "flexibel beloningsplan" wordt ingevoerd. Dit betekent zeer concreet dat men wil gaan naar de individualisering van de arbeidsvoorwaarden waarbij salaris kan worden ingeruild voor opleidingen, fietsleasing, vakantiedagen, ... (sic)
Als het kader van functieclassificatie in dit alles zal stand houden, valt nog te bezien.
Bijkomend: naast het gebruiken van ons geld van het SA zou alles met een "gesloten enveloppe" moeten gebeuren. Men vergeet echter er bij te zeggen dat er al ruim uit deze gesloten enveloppe genomen is. Namelijk door de besparing die tijdens de huidige regeerperiode zal worden gerealiseerd van 1440 personeelsleden en 75 miljoen euro aan loonkrediet en de al uitgevoerde besparingen in de vorige regeerperiode,
- In diezelfde vorige regeerperiode probeerde dezelfde regeringscoalitie het al. Nu doen ze een tweede poging om de bestaande ziekteregeling te "hervormen". De bedoeling blijft dezelfde: het downsizen van de gunstige regeling van statutairen naar het niveau van de privésector in plaats van het opschalen van de regeling voor contractuelen naar een vergelijkbaar niveau van dit van de vastbenoemde ambtenaar,
- Het afschaffen van de statutaire benoeming zal ook zijn gevolgen hebben voor het pensioen. Het gemiddelde pensioenbedrag voor een contractueel personeelslid ligt ongeveer 15 % lager dan dit van een vastbenoemde ambtenaar. Om dit te ondervangen, verwijst de regering graag naar de vorige legislatuur ingevoerde tweede pensioenpijler. Maar... een tweede pensioenpijler wordt pas een beetje interessant als de werkgeversbijdrage minstens 8 procent bedraagt. Momenteel is dit slechts 3 procent. En de tekst is duidelijk: "De werkgeversbijdrage voor een aanvullend pensioen blijft deze regeerperiode 3%". Bovendien wil de Vlaamse overheid pas spreken over het aanvullend pensioen "nadat de diverse sporen en contractualisering zijn gerealiseerd". En ze willen slechts onderhandelen over een groeipad op het einde van de regeerperiode (dus legt men al een hypotheek op de volgende regering terwijl ons altijd voorgehouden werd dat men een volgende regering niet kan binden...).
- Ook de ontslagregeling wil men eenvoudiger maken: men voorziet wel "kansen" en "begeleiding" maar de bottom-line is zeer duidelijk: wie niet presteert, gaat er uit. Tot op zekere hoogte kan men dit nog volgen, maar men zou minstens de morele verplichting moeten hebben te zoeken naar het waarom van het mindere "presteren".

Wat ons ook gevaarlijk lijkt is de mogelijkheid die men creëert om “afscheid te nemen van mensen met een profiel dat niet (meer) matcht met de Vlaamse overheid”.

Het zal duidelijk zijn dat de ACOD met heel wat van deze punten niet akkoord kan gaan of zeer zware bedenkingen heeft. Op het ogenblik van het schrijven van dit artikel weten we nog niet in hoeverre de Vlaamse overheid ernstig wil onderhandelen en zal bijsturen aan deze plannen. Los van het feit dat dit nog maar de eerste inhoudelijke “babbel” was, is één feit al zeker: we zullen en kunnen dit niet zomaar laten gebeuren!

Houd onze website en sociale media in de gaten om op de hoogte te blijven van de recentste ontwikkelingen!

Wij kijken ook om ruime personeelsvergaderingen te organiseren. Wanneer en waar zal – we worden er allemaal door gevat – afhangen van de “Covid-19 maatregelen”. Blijf ons volgen!

Eddy Hendryckx voor de Vlaamse staf:

Jan – Chris – Sylvia – Geert - Eddy